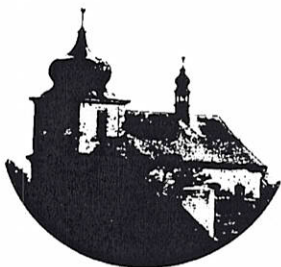
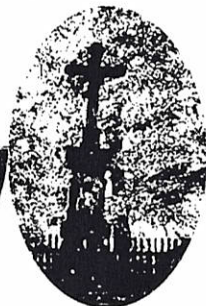
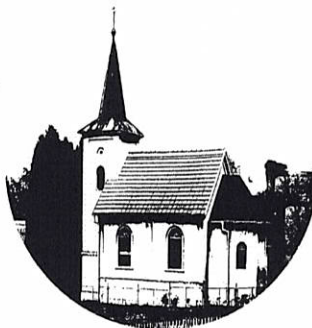

OBŠŤASTNÍK MARKVARTICKA

Zpravodaj obcí Markvartice, Příchvoj, Rakov, Skuřina, Hřmenín, Netolice, Leština, Mrkvojedy a Spařence.

OBECNÍ ÚŘAD INFORMUJE

REALIZACE SOUČASNÝCH PROJEKTŮ

Naše Obec má v realizaci hned několik akcí. Práce na polyfunkčním domě a dětském hřišti v Markvarticích budou zahájeny okamžitě. V současné době proběhlo již třetí výběrové řízení, které bylo ukončeno 16.10.2008. Byla vybrána vítězná firma : Stavby Koťátko, která celý projekt zrealizuje. Neskutečně se nám výběrové řízení a přípravné práce zkomplikovaly, ale věřím, že se vše podaří dokončit ve stanoveném termínu a kvalitě.

Výběrové řízení k dotaci na opravy některých cest, údržbu veřejné zeleně a bezdrátový rozhlas v obcích zvítězila firma Silnice a.s. Jičín. K realizaci parkových úprav a výsadby veřejné zeleně dojde ještě na podzim. Ostatní práce budou zahájeny koncem zimy tak, aby vše bylo dokončeno včas. Součástí této akce bude instalace nového bezdrátového rozhlasu do všech částí obce, nákup techniky na údržbu zeleně a zřízení odpočinkových míst s informačními tabulemi a mapami na rozhledových a pohledových místech.

Do konce roku 2008 by také měly být restaurovány některé sochy, které jsou v havarijním stavu a jsou kulturní památkou. Práce se již rozbíhají a s nimi souvisí i odvoz těchto soch ze svého místa na nějaký čas do sochařské dílny. Přestěhování by mělo být uskutečněno v říjnu, pravděpodobně před vydáním tohoto čísla Obšťastníku. Jedná se o Pannu Marii ve Hřmeníně, sousoší Kalvárie v Rakově, a sousoší Kalvárie a sochu Panny Marie v Příchvoji.

Běží také příprava na zpracování územního plánu pro naši obec, dokončen by měl být v roce 2009. V současné době se zpracovává současná situace. Na tuto akci jsme obdrželi dotaci od krajského úřadu Královéhradeckého kraje ve výši 200.000Kč, což je 40% celkových nákladů. Kdo máte nějaký rozumný požadavek k tvorbě územního plánu, prosím, kontaktujte nás písemně, ústně i elektronicky . Jedná se především o stavební parcely a obecně prospěšné stavební plochy.

• Czech point

Do konce roku zřídíme na obecním úřadě v Markvarticích kontaktní místo Czech POINTu. Zde bude možno získat výpisy z katastru nemovitostí, obchodního a živnostenského rejstříku a rejstříku trestů. Na zřízení kontaktního místa jsme obdrželi dotaci od

ministerstva vnitra ve výši 52.000,--Kč na nákup nové kancelářské techniky. Czech POINT se může do budoucna stát místem, kde bude velká část občanů vyřizovat většinu svých běžných záležitostí s úřady.

ÚDRŽBA KRAJINY A OBEČNÍCH PROSTORŮ

Obecní úřad se snaží zajistit běžnou údržbu všech částí obce. Jedná se o sekání obecních prostorů a drobné úpravy obecního majetku. Některým občanům se zdá, že obec se příliš nesnaží, ale dejme si ruku na srdce, zda je to vůbec možné bez Vaší pomoci. V každé obci se o veřejné prostory už léta starají někteří z Vás a za tuto pomoc Vám velice děkujeme. Na každé malé víscce je běžné, že okolí svých pozemků si udržují tito vlastníci. V rámci možností se snažíme některé plochy udržovat vlastními silami. Příští rok budeme mít zahradní techniku, s kterou by tyto práce měli být jednodušší. Doufáme, že se nám podaří zvládnout údržbu i některých dalších míst, na které zatím nezbyvá čas ani nestačí technika. Nyní nám pomáhá i místní zemědělský podnik.

Musím také reagovat na to, že se někomu

okolí uklidilo a jinému nikoliv. Snažíme se o údržbu nejvíce zanedbaných prostranství především v centru obce. Když se někdo o své okolí nestará a je mu lhostejný pohled za plot, myslím si, že nemáme jinou možnost, než to zařídit vlastními silami. V menších částech obce se podobné problémy téměř nevyskytují.

Reptat o neprovedené práci umí každý, ale přiložit ruku k dílu, abychom to u nás měli pěkné, umí jen málokdo z nás. Přesto Vy, kterým toto není lhostejné, nenechte se od místních kritiků odradit. Patří Vám velký dík za Vaši práci.

Škola ve Hřmeníně

Zásluhou událostí konce minulého režimu přišla obec o školu ve Hřmeníně. Na jaře tohoto roku byla podána žaloba na vrácení budovy obci.

V úterý 30.září 2008 okresní soud v Jičí-

ně naši žalobu zamítl. Obec se bude odvolávat ke krajskému soudu, neboť si myslíme, že jsme v právu a máme na budovu morální nárok.

PLÁNY DO BUDOUCNA

Tento rok budeme podávat návrhy dvou projektů k získání dotace.

Vrcholí projektové práce na stavbu vodovodu. Pokud vše vyjde podáme do konce října projekt ke schválení a na jaře příštího roku budeme znát výsledek.

Druhým projektem je rekonstrukce školky a obecních domů v Rakově, Hřmeníně, Skuříně, Příchvoji a klubovny na hřišti v Markvarticích. Součástí tohoto projektu

bude podpora zájmových sdružení pro mládež a program celoživotního vzdělávání pro občany našich obcí. Tato aktivita je už z části rozběhnuta, jedná se především o různé druhy přednášek a seminářů, které se konaly v dnešní knihovně. Zde musím poděkovat především lidem kolem firmy Planta naturalis a přátelům místní knihovny, kteří tyto akce pomáhali organizovat. I tento zpravodaj by nevyšel bez jejich pomoci.

DEN ZEMĚ

Na jaře letošního roku se již podruhé konala akce spojená se Dnem Země. Účastnili se žáci navštěvující Základní školu v Sobotce. Zúčastnilo se 26 žáků a 11 dospělých. Rozdělili jsme se do šesti skupin a pomocí traktorů z Planty naturalis a Zemy Markvartice se vše kolem většiny cest a veřejných prostranstvích uklidilo. Odpoledne jsme si s dětmi opekli vuřty.

Akce se zdařila, nasbíralo se přes sedmadesát pytlů odpadu všeho druhu. Tento odpad byl v rámci možnosti roztríděn, odvezen.

Tímto chci všem zúčastněným znovu poděkovat a věřím, že se příští rok sejdem ještě ve větším počtu.

Jistě jste si všimli, že okolí cest je znovu zralé k úklidu. Někteří lidé jsou nepoučitelní. Zase se nám objevily odpadky u cest ve větším množství. Znovu jsme to uklidili s pomocí našich brigádníků.

Tímto všem pomocníkům děkuji!

Prosím Vás tímto, když někoho uvidíte, jak nám sem vozí odpadky, kontaktujte policii nebo nás na obecním úřadě.

NĚKOLIK SLOV ZÁVĚREM

Prostřednictvím našeho Obšťastníku chceme informovat ty z Vás, kteří jste na nás zapomněli a doposud jste neuhradili poplatky za komunální odpad. Kdo ještě nemá zaplacen za rok 2008, nebo dokonce za delší období, mohl obdržet nemilý dopis od fi-

nančního úřadu, popřípadě exekutora.

Máme drobné nedostatky ve smlouvách na hrobová místa. Kdo z Vás má tedy něco v nepořádku, nebo si není jistý, zastavte se u nás na úřadě, abychom to společně napravili.

František Šolc

HISTORIE MARKVARTICKA

POZDRAV MARKVARTICŮM

Byl to skutečně šťastný nápad vydávat Obšťastník Markvarticka. Když se mi dostalo do rukou jeho první číslo, našel jsem tam nejen spoustu zpráv o současném životě všech deseti obcí a osad, které tvoří dnešní obec Markvartice, ale i řadu příspěvků o dějinách regionu. Také vydání knížky pana Miroslava Bartoně Pohledy do minulosti Markvartic je chvályhodné a svědčí o tom, že vedení obce dbá, aby se na historii nezapomínalo.

O Markvarticích a okolí psalo již mnoho lidí – od univerzitních profesorů až po místní kronikáře. Snad by nebylo marné v každém čísle připomenout některého autora a jeho dílo. K těm nejstarším patří farář František Matějovič Vetešník, který v Markvarticích působil od roku 1819 a založil výbornou farní pamětnici. Po přechodu do Sobotky roku 1838 napsal rukopisné dějiny kosteckého panství. Z nich otiskli na počátku 2. světové

války mnoho ukázek Vladimír Šulc a Josef Ort ve Věstníku soboteckém, v Pojizerských listech i jinde.

Vrstevníkem Vetešníkovým byl dlouholetý markvartický rychtář Josef Tomášů. Do obecní sousedské knihy (Registra poctivých obce markvacké) zapisoval kronikářské záznamy hlavně z první poloviny 19. století. Sousedská kniha se zachovala i v obci Příchvoj, najdeme v ní třeba záznamy o stavbě tamní kaple. Zajímavý je také deník učitelského mládence Matěje Balcara (1816-1878) z Mrkvojed z dob jeho mládí. Autory 1. poloviny 19. století doplňuje hrmenínský učitel Prokop Knobloch (1800-1880), pisatel několika rukopisných učebnic a zpěvníků. Návštěvu Markvartic popsal ve svých Pamětech revolucionář Josef Václav Frič.

V 2. polovině 19. stol. se začíná psát školní kronika, pokračují zápisy ve farní pamětnici (třeba obsáhlý záznam faráře Jana Rutty

o pruskorakouské válce 1866), v sousedské knize atd. Markvartický učitel František Piskač (1861-1898) vydal tiskem Dějiny hradu Veliše a panství šlikovského podle záznamů samšinského faráře Františka Aloise Vacka-Kopidlanského. (Podobnou brožurku vydal později i velišský řídící učitel Pour.) Historické zájmy měl také řídící učitel František Košíček a farář Václav Mikolášek.

Ve 20. století autorů, kteří se věnovali dějinám markvartického okolí, stále přibývá. Nejvýznamnější je dílo historika Josefa Pecka Kniha o Kosti, v níž se věnuje dějinám našeho okolí v 17. a 18. století. Vzpomeňme také milé knížky vzpomínek Otakara Hurycha Dědečkové a babičky. Z kronikářů se jistě upamatujete alespoň na Karla Vovse a Jindřicha Slavíka (ten napsal řadu článků o

Markvarticích do Zpravodaje Šrámkovy Sobotky). Mnoho archeologů se zajímalo o keltské hradiště mezi Markvarticemi a Hřmenínem; nejpodrobněji asi Jiří Waldhauser. Nápis na záklopách roubených stavení zaznamenal Jiří Trejbal. Také je třeba připomenout, že o dějiny své rodné obce se zajímal učitel a politik Josef Haken, z jehož rukopisné práce otiskl jednu kapitolu o markvartických cestách učitel Václav Frýba ve Věstníku soboteckém počátkem 2. světové války. A tak bychom mohli pokračovat až k nedávné nové knížce Bartoňové.

Věřím, že zájemců o poznání minulosti bude přibývat a že tomu napomůže i tento časopis.

Karol Bílek

HŘMENÍN A JEHO OKOLÍ - POHLED DO DOBY MINULÉ

Když se zahlubáme do historie Hřmenína zjistíme, že je to starobylá obec. První písemná zpráva je zaznamenána v roce 1340. Název Hřmenín vznikl ze sboru Herman, obvyklého v majetné rodině Markvartů, kde sídlili. V listinách ze 14. století se uvádí již pod jménem Hřmenín a byl sdružením pánů z Pardubic se sídlem Stará (Staré Hrady). Později zakoupil Hřmenín a i část statku Stará Albrecht z Valdštejna. Po jeho smrti se dostal do držení rodu Šliků. Ve 14. stol. náležel pod duchovní správu Staré, později pod Libáň. A v roce 1721 byl připojen k Markvarticům.

Na východě obce za školou, se nacházely pozůstatky po tvrzi, ovšem dávno již sloužící jako pole. Je zde stará půda kulturní, osídlená již dávno před Kristem. Na poli pana Kelbicha č.2 bylo odkryto několik sídlišť z doby kultury volutové, na pozemku pana Šudy č.37 byly nalezeny pozůstatky Slovanů a na poli pana Paličky č.1 se při obdělávání půdy našlo hodně střepů z dob pohanských. Archeologové zjistili, že tu žil i lid popelnicových polí.

Nad bývalým Ortovým mlýnem byl nejvýznamnější nález, a to závitky zlatého drátu, u prvního nálezu není známo přesné da-

tum jeho objevení, druhý byl objeven v roce 1872. Tyto závitky jsou z mladší doby bronzové (lužická kultura). Také se zde našla zlatá drátěná spona a bronzový kruh. Vše velmi prastarého původu.

V roce 1931, když se začaly prohlubovat základy pro stavbu školy, našly se zde velmi cenné věci, které se daly do muzea.

Uprostřed obce bylo staré žároviště. V západní části obce leží veliký obdélníkový val 180 na 80 metrů. Je to bývalé velmi vzácné keltské území (100-200 let př.n.l.), které dodnes není úplně probádané. Zůstává mnoho nejasného. Vědci toto území nadále zkoumají, což dokazuje skvělý archeologický nález z roku 2004. Jedná se o nález tetradrachmy o váze 13,5g. Je to ražba od Černého moře nebo z Makedonie z období 3-1.st.př.n.l. Tento unikát nalezce daroval soboteckému muzeu.

Tuto keltskou svatyni více než čtvrt století zkoumal archeolog PhDr. Jiří Waldhauser CSc.a odborníci, kteří se zabývají hvězdným prostorem, došli k závěru, že toto území mělo být kdysi dávno astronomickou observatoří. Stejnou myšlenku také publikoval bavorský archeolog dr. F. Schubert.

K objasnění funkce tohoto území přispěla náhoda, když zdejší rodák pan Tábořský zde fotografoval východ slunce, které vycházelo nad špičkou Veliše(bývalého hradu). Na tom by nebylo nic výjimečného, kdyby tento snímek nepořídil v den jarní rovnodennosti 21.3.1984.

Odborníci při dalších průzkumech zaměřili významné body terénu - Trosky, Střelec-kou Hůrku, Tábor, Češov - které spojují další keltská území. Byla to posvátná místa, která sloužila Keltům k náboženským shromáždění. V katastrálních mapách je tato část území vedena jako Žižkovy šance. Zde hu-

sitský vojevůdce válečník Jan Žižka tábořil a odpočíval se svými vojsky, když táhl na hrad Kost, který chtěl dobýt, ale to se mu nepodařilo.

Vlasta Tykiová

Poznámka redakce:

Určitě by také naše čtenáře zajímalo, jak to bylo s tou podzemní chodbou, která se odkryla a následně zasypala při budování silnice proti domu Javůrkových. Vedla snad někde k Veliši? Podle vyprávění F. Javůrka tam jako kluci prolezli, ale pak tam byl ve vzduchu takový zápach, že se museli vrátit zpět.

ZEMĚDĚLSKÁ TRADICE NA MARKVARTICKU POKRAČUJE...

Zemědělská akciová společnost ZEMA Markvartice úspěšně navázala na hospodaření ZD Markvartice. Povedlo se rozšířit výměru obdělávané půdy o některé pozemky v katastrech: Zelenecká Lhota, Záhuby, Lično, Staré Hradky, Sedliště a Zliv. Současná výměra zemědělské půdy činí 1 800 ha a z toho je 1 670 ha orné. V současné době je ZEMA pravděpodobně největším podnikem na Markvarticku, zaměstnává 43 lidí.

Věnujeme se intenzivně jak živočišné, tak rostlinné výrobě. V oblasti živočišné sekce dojde v budoucnu k jistým změnám. Po dokončení rekonstrukce velkovýkrmny býků zde bude ustájeno 866 kusů skotu, z toho 160 kusů jalovic. V markvartickém kravíně je ustájeno 240 krav červenostrakatého plemena s průměrnou užitkovostí 7 513 litrů

mléka na dojnici za rok. Dále máme teletníky v Rakově a ve Skuříně se současnou kapacitou po 170 kusech telat.

V těchto stájích probíhá postupná rekonstrukce střeš a vnitřních prostor.

Ani rostlinná výroba nezůstává stranou, pokračujeme v dobré tradici kvalitního obhospodařování zemědělské půdy a naše snaha byla v letošním roce opět odměněna vysokými výnosy.

Daří se nám plynule modernizovat strojové vybavení a díky tomu snižovat spotřebu pohonných hmot, spořit pracovní sílu a přitom zvyšovat kvalitu prováděných prací.

Ing. Oldřich Lachman ředitel
ZEMA MARKVARTICE a.s.

	<i>výměra ha</i>	<i>letošní výnos q / ha</i>
ozimý ječmen	198	70,5
ozimá pšenice	450	88
oves	30	51
ozimá řepka	315	38
mák		8
cukrovka		tříletý průměr 700 q při 16 % cukernatosti

CO BYLO ...

PUTOVÁNÍ KE KELTSKÉ STUDÁNCE

Jednu krásnou dubnovou sobotu jsem se nechala zlákat letáčkem, který zval k prohlídce keltského hradiště Šance a k čištění keltské studánky. Na návsi v Markvarticích se sešlo překvapivě hodně výletníků. Zkoušeli jsme se vzájemně spočítat, ale nebyli jsme schopni dospět k přesnému číslu (vycházelo něco mezi 39 až 45 osobami). Bylo to způsobeno i tím, že se tu sešlo hodně dětí. A ty byly samozřejmě v neustálém pohybu. Některé byly ještě v kočárku, jedno dokonce v kárce, některé nesli rodiče na koni. Ty z nás, kteří se těšili na Šance, čekalo zklamání. Keltské hradiště je uprostřed polí a polní práce už byly v plném proudu, takže se k němu nedalo projít. Šli jsme tedy rovnou ke studánce.

Cesta vedla mezi pastvinami, přešli jsme potok a luční pěšinkou jsme dorazili k rybníčku. Občas jsme se zastavili a poslechli si pár zajímavostí o okolní přírodě, vodě a místních vodních tocích, které si pro nás připravil pan inženýr Bradna. Přešli jsme ještě jednu louku a kolem starých vrb, na kterých za úplňku určitě sedává hashrman, jsme doputovali ke studánce. Po vyčištění obou pramenů a úklidu okolí jsme si povídali o tajuplných silách přírody a čarovných bytostech. A potom nás čekalo obrovské překvapení.

Děti a paní učitelky z markvartické mateřinky nám a všem přírodním bytostem uspořádaly na koberci z rozkvetlých sasaneček koncert. Krásně nám zazpívaly a zarecitovaly za doprovodu flétny – no bylo to úžasné. Patří jim zato velikánské poděkování. Pramínková víla pak určitě vyslyšela tajná přání, která jsme si přáli při navazování pentlí na stromy a keře okolo studánky.

Příjemné odpoledne ubíhalo jako voda v potůčku. Kdo měl chuť, tak si na louce ještě mohl opéct nad ohněm vuřty a vychutnat si přicházející soumrak uprostřed jarní přírody. Plni kouzelných zážitků a dojmů jsme se pomalu rozešli domů. Pokud se bude příští jaro čistit studánka, velice ráda se zase zúčastním.

–bk–

DĚTSKÝ LETNÍ TÁBOR BUKVICE 2008

I v letošním roce se na začátku letních prázdnin konal dětský tábor, který ve vesnici Bukvice pořádala Pionýrská skupina Fráni Šrámka Sobotka.

Hlavní inspirací letošního tábora byl příběh Asterixe a Obelixe, keltských bojovníků, jejichž příběh je mezi dětmi velmi oblíbený. Děti si vyzkoušely, jak se žilo v keltské době, vyrobily si šperky, oděvy a uvařily si

vlastní kouzelný nápoj.

Tábora se účastnilo 33 dětí, které pocházely ze Sobotky a Markvartic, výjimečně odjinud. Posláním tábora bylo jako každý rok zpříjemnit dětem 14 dní jejich letních prázdnin. Na to jestli se to skutečně povedlo, se ale musíte zeptat dětí samotných.

–mt–

UPÁLENÍ ČARODĚJNICE

Definitivní rozloučení se zimou proběhlo tradičně upálením čarodějnice. Předcházelo tomu odpoledne plné her a soutěží pro malá strašidla (samozřejmě se mohli zúčastnit i strašidla velká). Černokněžník s čarodějnici vyhlašovali vítěze a předávali čarovné ceny. Občerstvení bylo zajištěno, na rožni se peklo maso a nechybělo ani pivo pro dospělé. Na odpolední taneční rej malých čarodějnic navázala skupina Tady tudy z Nové Paky, která za doprovodu afrických bubnů předvedla u hořící hranice divoké šamanské tance. Volná zábava pokračovala i po setmění. Děti si ještě proběhly strašidelnou stezku a dospělí si ve velkém vojenském stanu užívaly zbytku Filipojakubské noci.

-bk-

ČESKÝ RYBÁŘSKÝ SVAZ LIBÁŇ, SKUPINA MARKVARTICE

V současné době je naše skupina tvořena 70-ti členy, nejen z Markvarticka, ale také ze Sobotky a z Dolního Bousova. Kromě jedné ženy samí muži, z toho je 19 důchodců a 26 žáků. Obhospodařujeme 5 rybníků, dva sportovní: Kačák pod Markvarticemi a Hoření Leštinu. Tři rybníky jsou chovné: Příchvoj, Šance a Chyjice.

Rybaření není jen radost z vytaženého úlovku. Ale je to také dost práce; vlastní chov ryb, jejich příkrmování a také údržba břehů a hrází kolem rybníků. V zimě chodíme prosekávat led, aby se ryby neudusily.

V letošním roce jsme také opravili čep (výpusť) na Hoření Leštině. Občas se také potýkáme s problematikou čistoty vody, která vytéká z Markvartic do rybníka Kačák. Rybám především vadí saponáty, které se z markvartických domácností dostávají s odpadní vodou až do rybníka.

Touto cestou chceme poděkovat zemědělskému podniku ZEMA Markvartice za možnost odběru obilní zadiny, kterou ryby po celý rok příkrmujeme. Závěrem několik čísel pro zájemce o rybaření:

Petrův zdar!

Miloslav Janatka

Cena povolenek za rok:		Členský příspěvek
Dospělí	800 Kč	300 Kč
Mládež od 16 do 18 let	400 Kč	200 Kč
Mládež do 16 let	100 Kč	100 Kč
Pstruhová	300 Kč	
Hostovské 1 den	100 Kč	
Hostovské 1 týden	300 Kč	
Hostovské 2 týdny	500 Kč	
Hostovské roční	2 000 Kč	

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ KELTSKÁ SVATYNĚ MARKVARTICE - ZALOŽENO

V červnu tohoto roku se sešli příznivci oživení keltského prostoru na Šancích, aby založili občanské sdružení s názvem „Keltská svatyně Markvartice“

Cíle sdružení:

1. Zpřístupnit prostor keltského hradiště pro veřejnost
2. Provádět odborné astronomické a archeologické výzkumy
3. Průběžně informovat veřejnost a popularizovat toto místo
4. Získávat finanční zdroje na výše uvedené cíle

Bližší informace pro zájemce o činnosti této organizace, možnosti členství a finančních darů získáte na e-mailu: janhejtman@email.cz

JAK JSME SI UŽÍVALI V ŠANCÍCH

A OSLAVILI SPOLEČNĚ PODZIMNÍ ROVNODENNOST

V sobotu 20. 9. 2008 jsme se sešli kolem 15. hodiny na návsi. K našemu velkému překvapení nás uvítal skutečný Kelt. Takové přivítání s pozváním do dob dávno minulých začalo rozvíjet fantazii starších, mladších i těch úplně nejmenších. Ti odvážnější z nás, kterým zima tolik nevadila, byli oblečení již do dobových keltských obleků.

Krátce po 15. hodině se povoz rozjel. Na prvním valníku jsme vezli potřebné nářadí, zásoby potravin a pití, aby nás netrápil hlad ani žízeň. Po cestě jsme doplnili poslední zásoby, červený burčák z nejbližší vinice v Domousnicích byl vynikající. Cesta byla příjemná, brzy jsme se ocitli na posvátném keltském území. Projeli jsme mezi dvěma zachovanými valy a zastavili jsme za jižním větším valem. Už při příjezdu jsme byli udiveni, kolik zvědavých lidí bylo touto dobou na místě. Tolik aut, tedy keltských potahů, tam už dlouho nebylo. Přivítali jsme se se všemi známými tvářemi, PhDr. Waldhausem, specialistou na keltské dějiny, a zakladatelem sdružení Keltská svatyně Markvartice panem Hejtmanem z Nové Paky a ty ne-

známé jsme poznali během krátké chvíle. Udělali jsme poslední úpravy na ošacení, které jsme si vlastnoručně připravili. Práce byla rozdělena. Mužská část výpravy se chopila příležitosti předvést, jak umí rozdělat oheň. Jeho potřeba byla toto odpoledne dvojnásobná, připravovali jsme si na něm něco k snědku a taky jsme se mohli ohřát. Foukal totiž studený západní vítr, který protahoval hlavně mezi valy.

Ženy začaly s přípravou masitých pokrmů, a to ve dvou variantách. V prvním kotlíku byl guláš s fazolemi a cibulí a ve druhém guláš s feferonkami a pravým keltským zeleným kořením. A co podat k pokrmům? Chleba? Kdepak. Museli jsme si připravit těsto z celozrnné mouky a vlastnoručně nad ohněm upéct placky. Při této činnosti se úplně samovolně projevila dělba práce, jak ji znali i Keltové. Ženy a děvčata připravily těsto a děti tvarovaly placky na dřevěném válu. Upekli jsme placek ze 4 kg mouky, děti by zaručeně pracovaly ještě mnohem déle.

Na programu bylo taky trochu poznávání. V první etapě měl malé historické zastavení pan doktor Waldhauser. Popisoval vykopávky z přelomu 60. a 70. let 20. století. V druhé fázi nám předal poslední informace ze svého bádání archeoastronom pan Hejtman. Podle jeho názoru se stále více ukazuje a měřeními potvrzuje, že tyto valy plnily úlohu kalendáře. Při pohledu z keltské svatyně vychází slunce ve dnech jarní a podzimní rovnodennosti nad nedalekým Velišem. V den zimního slunovratu nad Česovem a v den letního slunovratu nad horou Tábor. V době keltského svátku lugnasad (v létě kolem 1. srpna) a kolem svátku bel-tine (na jaře kolem 1.dubna), pozorujeme-li západ slunce od západní zdi hřbitova ve Hřmeníně, vstupuje slunce do prostoru svatyně mezi valy. Uvědomíme-li si , že v období, kdy Keltové na našem území žili

a kdy vznikla asi i tato stavba, neznali jiné přístroje na měření času, určitě jim tato stavba pomohla orientovat se ve střídání ročních období. Nepředpokládáme, že by všichni

uměli pozorování slunečních pohybů interpretovat do života, ale pravděpodobně Drui-

dové, vysoce vzdělaní keltští kněží, slunce pozorovali a podle jeho pohybů řídili životy v keltských vesnicích během roku. Třetí etapa poznávání keltské svatyně byla za účasti senzibila pana Zdeňka Volfa z Nové Paky. Jeho závěr o svatyni zní, že valy, které přetrvaly dlouhá staletí, mají v sobě tolik pozitivní energie, že nám mohou životní energii dodávat i po několik následujících měsíců od návštěvy tohoto území. Jen bychom se měli naučit tuto vzácnou lokalitu v klidu navštěvovat a dovolit přírodní energii, aby na nás mohla působit a my jsme se naučili v naší uspěchané době tyto síly vnímat.

A co říci závěrem? Ti, kdo se nezúčastnili, určitě mohou litovat. Vidět v akci skutečné odborníky(keltology, archeology, senzibily), jak pracují každý ve svém oboru, a zároveň společně na poodhalení tajemství minulosti a ještě ke všemu tak blízoučko u našich domovů. Příště rozhodně neváhejte ani minutu a přijďte se podívat, stojí to za to.

-rt-

Z MARKVARTIC DO MARKVARTIC ...

Kolikery Markvartice vlastně jsou? Podle map jsme našli 4 samostatné obce, 2 samoty a 2 části obcí. Asi kromě Západních Čech jsou obce tohoto jména rozmístěny po celé České republice, Moravu z toho nevyjímaje.

Jak vypadají jednotlivé Markvartice na svých internetových stránkách je celkem jednoduché zjistit. Jenže když už bydlíme v jedné z Markvartic, zajímalo nás jak to vypadá v těch dalších. Jaký je to pocit přijít do Markvartic a přitom být úplně někde jinde.

Nejprve jsme navštívili asi před 2 lety **Markvartice u Děčína**. S těmi si nás také neznalí lidé pletou. A mají k tomu i dva důvody: v horším telefonu si znějí jména měst Jičín a Děčín dost podobně. Navíc se naše poštovní směrovací čísla liší jen o jednu číslici na začátku 507 42 Markvartice (u Sobotky) a 407 42 Markvartice (u Děčína). Jsme také jediné dvojí Markvartice s vlastním směrovacím číslem, ostatní Markvartice samostatné PSČ nemají.

Tím končí naše podobnost s Markvarticemi u Děčína. Tato obec je jistě největší svého jména v Čechách. Jediná má železniční stanici jménem Markvartice.

První dojem. To snad není možné, že jsou Markvartice tahle veliké! Ze zastávky vlaku jsme sešli na silnici mezi domy. Asi po jednom kilometru jsme přišli na křižovatku s benzinovou pumpou, motorestem a další restaurací opodál. I obchodů zde bylo více. Škola byla dosud v činnosti. Při pohledu z povzdálí jsou „děčínské“ Markvartice podhorskou obcí rozloženou podél několika rušnějších silnic. Obrázky z těchto Markvartic nemáme. O nic však nepřijdete, protože je-

jich internetové stránky jsou mezi Markvarticemi nejpodrobnější.

V letošním roce jsme pokračovali v markvartickém cestování. Nejprve jsme dorazili do **Markvartic u Telče**. Tyhle Markvartice jsou obec podle počtu obyvatel asi tak stejně malá jako naše. Na pohled se však tyto Markvartice zdají větší. Rozkládají se na Českomoravské vrchovině a starší domy jsou vystavěné z kamene, což je na Vysočině typické. Mají jeden obchod se smíšeným zbožím. Hospodu jsme nenašli. Autobusy však tudy jezdí v sobotu i v neděli, protože vesnice leží na silnici 1. třídy z Telče do Třebíče.

První dojem. S přestávkami stále prší a my přicházíme do Markvartic po silnici. I

přes déšť jsou vidět aleje mladých ovocných stromků podél cest. Hned za cedulí s označením jména obce potkáme několik cedulek s kolečkem modrých hvězdiček – informace o projektech, na které přispěla Evropská unie (např. na novou cestu k rybníku nebo na vysazení alejí a úpravu polních cest). Nazvali

jsme si proto tyto Markvartice „evropskými“. O kousek dál jsme potkali zemědělské stavby, ale trochu staršího data a bez výraznější renovace. Nedaleko vsi se nachází dálnice na Znojmo.

Snad to bylo tím deštěm, ale tyto Markvartice na nás působily trochu posmutnělým dojmem.

Další **Markvartice u Třebíče** se nacházejí asi 10 km dál cestou po silnici. Protože silnice je značně frekventovaná a my šli pěšky, zvolili jsme menší zacházku na rybník Vidlák. Jméno podobné, rybník větší a kemp pouze pro ubytované a bez pohostinství. Ideální místo pro všechny, kdo chtějí shodit

nějakou váhu, za celý den chůze jsme potkali hospodu s jídlem až večer. Po delší zacházce jsme konečně došli k Markvarticím u Třebíče. Po předchozím hladovém pochodu, jsme se rozhodli nechat si návštěvu těchto Markvartic až na další den. Z dálky vypadaly celkem malé, se starším kravínem, nad kterým se tyčila povědomá věž mobilních operátorů – jako u nás! Večer byl ohňostroj.

První dojem. Ráno bylo jasné a prozářené sluncem. Polní cestou kolem bývalého kravína jsme přišli mezi nové domky nebo domky nově ohozené. Dýchla na nás moravská upravená obec. A jak byla veliká. Po předchozím hladovém dni nás ohromil Motorest se snídaněmi, obědy a večeřemi. V těsném sousedství Motorestu se nachází hasičská zbrojnice a obecní úřad a hřiště s krytým podiem. Tady včera stříleli rachejtlečky a také jedli a dobře se měli. A zase o kousek dál mají obchod. Cestou dál k Třebíči jsme přišli na návěs s krásnou květnatou loukou.

Asi to zase bylo hlavně počasím, ale tyhle Markvartice na nás působily příjemným a usměvavým dojmem.

Po nějaké době jsme se vydali do **Markvartic poblíž Chotěboře** v pahorkatině na rozhraní Vysočiny a Železných Hor. Tyto Markvartice jsou součástí obce Sobíňov. Je to vlastně velká zemědělská usedlost s několika dalšími domky. Velké stáje zčásti nové a zčásti opravené jsou okrouženy velikými výběhy a v nich můžete vidět trochu netypic-

ká domácí zvířata – africké pštrosy a hnědý chlupatý skotský náhorní skot. Z těch známých zvířat i několik koní. Osada nemá hospodu natož obchod, ani na silnici k ní nenajdete směrovku s označením Markvartice. Tento název najdete pouze na mapě a v Sobíňově na památníku padlým vojákům z 1. světové války. Nad osadou se zdvihá kopec s cestami osázenými novými alejemi z ovocných stromů a z lip.

V Jabloném v Podještědí se nacházejí další Markvartice. Navazují na městskou zástavbu udržovanými, často roubenými chalupami a táhnou se mělkým údolím ke hradu Lemberku. Je to úpravná obec. Velký rybník uprostřed vsi pokračuje lesnatým údolím.

Více Markvartic jsme zatím nestihli navštívit, ale chceme pokračovat na Bruntálsku a u Českého Krumlova.

Jestlipak jsou také další Rakovy, Příchvoje, Skuřiny, Hřmeníny, Netolice, Leštiny, Mrkvovjedy, Spařence, Batíny? Podělte se i vy o své dojmy a fotografie.

-bb-&-zn-

Markvartice	U Sobotky	u Děčína	u Telče	u Třebíče	v Sobíňově	v Jabloném v P.	v Široké Nivě	v Zubčích
Nadm. výška	360	248	623	557	542	311	531	552
1. pís. zmínka	1337	1281		1371				
počet obyvatel	432	625	207	226				
průměrný věk	43	34	40	40				
počet částí	9	1	1	1				
pošta	ano	ano	ne	ne				
škola	ne	ano	ne	ne				
vodovod	ne	ano	ano	ne				
internetová adresa	www.markvartice.wz.cz	www.markvartice.cz	www.obcemarkvartice.cz	www.markvartice.trebic.obec.cz				

DĚTEM...

SCHOVANÉ POHÁDKY

Proč právě schované pohádky? No protože některé si skutečně s námi hrají na schovávanou a jen šikovný hledač takovou ukrytou pohádku najde. Pohádky a pohádkové bytosti se skrývají všude kolem nás... třeba na takové nové zemědělské váze.

Kouzelná váha

Jak taková váha vypadá? Jako betonový most, co pod ním neteče žádná řeka a na obou koncích má schůdky a po stranách zábradlí, aby z něj žádné auto ani traktor nemohlo spadnout. Za váhou svítí červeně ve zdi číslice a ukazují, co kolik váží. Když přijede traktor s pořádnou fůrou obilí, rozsvítí se rovnou pět číslic. Když na váhu vleze nějaký zvědavý člověk, rozsvítí se číslice jen dvě, protože váží o moc méně než ten traktor. Když na váze nikdo není, svítí červeně číslice nula.

Na téhle váze se ale chodí vážit i skřítkové. A není divu, tam kde se skladuje obilí,

jich prý bývá více než myši. Vždyť také hlídají, aby nenechaly myšky všechno obilí nesnědly. Tak vám z ničeho nic, když se setmí, místo nuly naskočí dvacítky a na váze není nikoho vidět. A za chvíli zase svítí nula. To skřítkové hospodářčkové jen tak narychlo zkoušeli, jestli jsou dost těžcí a silní na hlídání obilí. Někdy přijdou na návštěvu i polní skřítkové, co bydlí venku, a povídají si až do rána. A správně tušíte, že sedí zrovna na váze a jen rozsvícené číslice je prozrazují. Snad se někdy někomu podaří zaslechnout o čem si povídají...

-zn-

Duch ze Židovny

Snad každý, kdo je z Markvartic nebo okolí, zná stavení, kterému se neoficiálně říká Židovna. Pro ty, kterým tento název nic neříká, upřesním lokalitu. Když půjdete za hasičárnou nahoru směrem k areálu Zema, dojdete ke stodole, chlévům a skladovým prostorám bývalého JZD. Tento komplex se místně nazývá Židovna. Již název samotný nám říká, že tyto budovy kdysi patřily člověku, který měl předky v dnešním Izraeli. Byl to jistý pan Klein, nejbohatší člověk z Markvartic (původně nevlastnil téměř nic, ale šikovným hospodařením a hlavně obchodováním postupně nabyl velkého majetku).

O Židovně kolují různé a zajímavé bá-

chorky, pokud to báchorky jsou! Jedna z nich vypovídá o tom, že kdesi v prostorách Židovny byl před mnoha a mnoha lety zaživa zazděn člověk. A duch tohoto člověka tam *údajně* dodnes strašívá.

Jako student na letní brigádě jsem se do skladu na Židovně často dostával. Sušily se tam léčivé byliny a skladovaly pytle. Občas jsem svým spolupracovníkům o zde působícím duchovi vyprávěl. A tak se stalo, že jedna pracovnice pár dní poté uslyšela při výkonu povolání v prostorách Židovny velice zvláštní zvuky, ne nepodobné čísi krokům, ač tam zcela jistě byla v inkriminované době sama. Ten den záhy opustila pracoviště

mnoho minut před koncem pracovní doby.

Další pozoruhodnou zvláštností bylo, že jakmile do skladu Židovny přibýly nové pytle s materiálem, do rána byly některé úplně na jiných místech. Byly srovnané, jen pomíchané mezi jinými druhy.

Nemusím dodávat, že sklad býval zamčený a tudíž racionální vysvětlení chybělo.

Všechny tyto běžnou fyzikou nevysvětlitelné události mě velmi zajímaly, a tak jsem se rozhodl se jim víc prakticky věnovat, totiž „přistihnout ducha při činu“. Jelikož moje odvaha rozhodně má své meze, pozval jsem si ke svému experimentu ještě pro jistotu své dva další kamarády, kteří mé nadšení pro věc sdíleli podobnou měrou. Byli jsme rozhodnutí strávit na Židovně noc.

V den D jsme se večer přemístili do skladu Židovny, vybaveni spacáky a přiměřenou dávkou odvahy, a očekávali jsme noc N. Večer proběhl bez jakýchkoliv anomálií. Ovšem někdy uprostřed noci (po pohledu na hodinky ve 2 ráno) mě probudilo světlo.

Spali jsme v prvním patře skladu a tohle světlo jako by prosvítalo ze spodu, bylo mi-hotavé, ale hlavně v tuto noční dobu naprosto nevysvětlitelné. Probudil jsem své dva spolunocležníky, takže bylo alespoň jasné, že se mi to nezdálo. Pak vše zhaslo. Po chvíli jsme si ale všimli, že další nejasné světélko matně svítí přímo v našem patře odhadem 10 metrů od nás. Ihned bych vstal a šel se nebojácně podívat, co to je, kdybych neměl tak hrozný strach. A tak jsme se s kamarády utěšovali, že v těch místech je stoprocentně světlík (pro neznající okénko ven) a ten že způsobuje dojem světélka v těch místech. A znovu jsme usnuli.

Ne, do rána se už opravdu nic nestalo.

Ráno jsme vstali (jak jinak) a já jsem se šel podívat světlíkem ven.

Žádný světlík tam nebyl.

Tak kdy půjdeme na Židovnu? :-)
-pp-

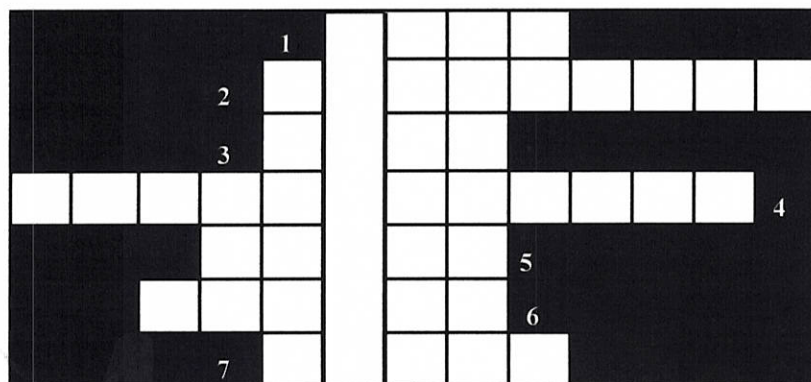
Ted' se ale zkuste rozhlédnout kolem sebe. Možná objevíte také nějakou schovanou pohádku a napíšete nám o ní, anebo s tím psaním pomůže někdo z větších kdo už psát umí. Tak se dostane pohádka do novin a do knihovny U fialek...

POZOR SOUTĚŽ O CENY

Napište či nakreslete i Vy svoji pohádku týkající se Markvarticka, nejlepší oceníme a zveřejníme v dalších číslech. Doneste, pošlete, mailujte své výtvary do knihovny. (knihovna.markvartice@seznam.cz)

Pospěšťe si! Uzávěrka je 30.listopadu 2008 a vyhlášení výsledku se dozvíte na předvánočním posezení v knihovně (15.12.2008).

TAJENKA

1. Velký lán orné půdy
2. Období bez školy
3. Hrad v údolí Plakánek
4. Název pro dny, kdy jsou dny a noci stejně dlouhé
5. Mládě psa
6. Zemědělská usedlost
7. Bližší větší město

MATEŘSKÁ ŠKOLA MARKVARTICE OSLAVILA 30. VÝROČÍ ZALOŽENÍ

V sobotu 28. června 2008 naše obec prožívala krásný den a to oslavu 30. výročí otevření naší školky. U příležitosti tohoto svátku byly zpřístupněny všechny prostory školky. Obdivovali jsme nádherně vyzdobenou a zařízenou místnost pro hraní našich nejmenších dětiček, šatnu s obrázkovými značkami a výkresy a výtvary dětí, umyvárničku a WC, kuchyň a ostatní prostory. Prohlédli jsme si kroniku, kde máme zapsané všechny dědičky, které školku navštěvovaly a je to opravdu za těch 30 let dlouhý seznam. Moc nás rodiče, jejichž děti školku navštěvovaly, tato návštěva potěšila, protože jsme si vzpomněli na doby kdy byly naše děti malé a také na naše úsilí, když jsme školku v akcích Z budovali. Bylo odpracováno hodně brigádnických hodin a to jak členkami ČSŽ,

ČSČK, členy Mysliveckého sdružení, členy Hasičského sboru a ještě řadou jiných brigádníků a za to všem patří veliký dík. Dílo se podařilo, užívají jej naši nejmenší z našich obcí a ještě volná místa nabízíme ostatním.

V tento slavný den jsme měli štěstí na hezké počasí. Vystoupení malých mažoretek z Libáně, dětí ze Sobotky a ostatních patří k dalším zážitkům z této oslavy. K tomu všemu bylo zajištěno občerstvení. Při této příležitosti byly také sezvané všechny učitelky, které ve školce za tuto dobu působily. Touto formou jim všem chceme poděkovat za péči a úsilí, které po celou dobu minulou i dnešní dětem věnovaly a věnují.

-eh-

PUTOVÁNÍ ZA LIDOVOU ARCHITEKTUROU MARKVARTICKA (1.ČÁST)

V západním cípu bývalého jičínského okresu asi 5 kilometrů jihojihovýchodně od Sobotky, leží vesnice Markvartice, přirozené centrum půvabného kraje s táhlými, mírně k jihu se svažujícími lány polí, ve kterém se až dodnes zachovalo velké množství lidové architektury, mezi níž vynikají zejména roubené patrové statky. A tak se za bližším poznáním tohoto zdejšího fenoménu vypravíme ve dvou výletech.

Naše první putování začíná v Sobotce, z jejíhož náměstí Míru přejdeme na sousední malé náměstí a asi v jeho polovině se dáme vpravo uličkou se zajímavým názvem Pod uličkou kolem roubenky č.18, přetneme širší uličku Šafrancí (tam je více roubenek, ale o nich, jakož i o celé Sobotce si budeme povídat jindy) a kolem další roubenky č.163 dojdeme do Zahradní ulice. Tou se dáme vlevo již po zelené značce - jež nás bude provázet až do Markvartic - k silnici ze Sobotky do Spyšové a po ní vpravo přes velice rušnou silnici Jičín - Mladá Boleslav k první vsi na naší cestě.

Spyšová nás hned na počátku vítá vpravo hezkým roubeným domem č.31 a kousek pod ním u návesní kapličky objevíme archaickou roubenku (bohužel bez čísla) s poblíž stojící roubenou stodolou. Od kapličky se ještě vydáme asi 500 m vpravo na západní konec vsi, abychom si mohli prohlédnout velice pozoruhodný archaický roubený statek č.2 s roubeným seníkem a roubenou sýpkou s pavlačí a šindelovou střechou. Po návratu ke kapličce ještě na návsi uvidíme roubenky č.9, 11 a 32 a patrový roubený dům č.10 s pavlačí.

Zelená značka nás vyvede ze vsi kolem zemědělských objektů k jihu do polí, poté se vnoří do lesa a jím mírně stoupá na Markvartickou plošinu. Poblíž hájovny Spařence (je asi 0,5 km vpravo) les opustí a zarostlou polní cestou nás neomylně vede k markvartickému kostelu, jehož věž - dominanta celé zdejší krajiny - se nám zjevila již při východu z lesa.

Markvartice jsou prastarou obcí, připomínanou již v r.1188 a své jméno dostaly po mocném severočeském rodu Markvarticů, kteří zde měli tvrz. Jednolodní kostel sv.Jiljí se připomíná již ve 14.století (některé prameny uvádějí, že byl postaven v r.1334) a v první polovině 18.století (snad r.1727) byl zbarokizován. U kostela stojí dvě chráněné lípy přes 200 let staré s obvody kmenů asi 500 cm, na vedlejším hřbitově je náhrobní socha Žehnající Kristus od Josefa Zemana, ale dvoupatrovou roubenou zvonici už tu bohužel nenajdeme.

Markvartice jsou ale také pokladnicí lidové roubené architektury, jak hned uvidíme. Už při příchodu do vsi, kdy zelená značka vchází na silnici od Sobotky, nás vpravo vítá roubenka č.72 a kousek níž mjíme vpravo roubenky č.43, 40, 32 a vlevo velice malebné seskupení staveb v usedlosti č.46 : roubený je jak dům s lomenicí, tak sýpka s roubenou pavlačí a šindelovou střechou, stodola a částečně i chlév. Hned za ním jsou na stejné straně roubenky č.47 a 48 a kousek nad námi ve svahu u č.49 stojí mohutná archaická roubená patrová sýpka s pavlačí, ale bohužel již zchátralá a dobře na tom není ani velký patrový dům č.29 U Urbanů s roubeným patrem hned u silnice před obecním úřadem. Vše nám ale vynahradí dva roubené patrové domy poblíž kostela - jihozápadně od něj stojí mohutný dům č.6 a východně statek č.1 U Jirků, bezesporu jedna z nejkrásnějších staveb nejen na Markvarticku, ale i celém Sobotecku : dům z r.1809 má pavlač s profilovanými sloupky na štítové i boční straně a krásnou třípásovou bohatě vyřezávanou lomenicí, zakončenou kabřincem.

Č.Budějovice, 3.10.2008
Mgr. Petr LUNIAČEK

Pokračování v příštím čísle

AKCE - CO MÁME NAPLÁNOVÁNO!

21.10.2008 - úterý-

Podvečer v Markvarticích s léčitелеm a senzibilem Petrem Soldánem

od 16 hodin vycházka – sraz před OÚ, tajemná a silová místa, bytosti kolem nás

od 18 hodin Můj dům, můj hrad - přednáška a beseda na téma zdravé bydlení

25.10.2008 – sobota –

Pěší výlet přes Sluneční kameny za pohádkou na zámek do Starých Hradů

Sraz ve 13 hodin na návsi, trasa podle počasí

Prohlídka pohádkového sklepení na zámku Staré Hrady s výtvarnicí paní Evou Bouchnerovou, posezení ve stylové Restauraci U Koruny v Libáni, odvoz zajištěn kolem 20. hodiny

21.11.2008 – pátek –

Strašidelná noc pro děti všech generací (bojácné i odvážné)

Noční procházka po tajemných a strašidelných místech Markvartic

30.11.2008— neděle -

Připravujeme adventní výzdobu

Adventní vití z donesených vlastních zdrojů, (co si přinést – pracovní pomůcky – zahradnické nůžky, nůž, provázek, chvojí, na ozdobu mašle, svíčky, atd.)

15.12.2008 – pondělí -

Předvánoční posezení v knihovně

Tradiční předvánoční podvečer u vánočního stromu s posezením v knihovně spojené s vyhodnocením pohádkové soutěže a ochutnávkou cukroví.

Prosíme o přinesení malých vzorků z vaší kuchyně.

Připravujeme:

Během listopadu je v plánu OÚ výlet na Moravu za vínem

Novoroční výšlap na Loretu – pěší výlet přes Rakov, Batín až na Loretu

Cestovatelské povídání o Číně (tentokrát z pohledu obyčejného Číňana), o Africe

Výlet do hvězdárny v Jičíně,

Podrobnější informace získáte na www.knihovnamarkvartice.wz.cz, knihovna.markvartice@seznam.cz a na informačních plakátech před akcemi

Pozor, pozor!!!

Příští vydání Obšťasníku plánujeme na jaro 2009, každého z Vás, kdo má chuť napsat jakýkoli článek, srdečně vyzýváme, aby neváhal a podělil se s námi o své nápady.

Autoři Obšťasníku